

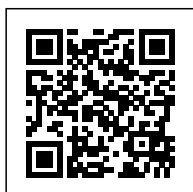

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

157/1

Stanovisko vlády k návrhu poslanců Lukáše Bartoně, Martina Kolovratníka, Ivany Nevludové, Jana Zahradníka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů

Doručeno poslancům: 23. května 2018 v 16:33

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Lukáše Bartoně, Martina Kolovratníka, Ivany Nevludové, Jana Zahradníka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 157)

Vláda na své schůzi dne 23. května 2018 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas** z těchto důvodů:

1. Navrhované vypuštění odpovědnosti některých osob za přestupky spočívající ve vedení a obsluze plavidel pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nebo v odmítnutí podrobit se vyšetření ke zjištění, zda takovou činnost pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nevykonávají, ze zákona o vnitrozemské plavbě je podle názoru vlády nežádoucí a nesytemové. Úprava těchto přestupků v zákoně o vnitrozemské plavbě představuje speciální úpravu ve vztahu k obecné úpravě zakazující požívání alkoholu a jiných návykových látek osobám vykonávajícím činnost, při níž může dojít k ohrožení života nebo zdraví lidí, nebo k poškození majetku, obsažené v zákoně č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. Vedení plavidla zcela nepochybně představuje specifickou činnost, při níž k uvedeným nežádoucím následkům dojít může, a i kdyby byla změna v navržené podobě schválena, nevyloučila by zákaz požívání alkoholu a jiných návykových látek a odpovědnost za jeho porušení podle obecné úpravy, včetně úpravy trestněprávní (trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 trestního zákoníku).
2. Argumentace navrhovatelů o absenci společenské škodlivosti jednání, na které předmětné skutkové podstaty přestupků dopadají, je naprosto nepodložená. Zcela pomíjí skutečnost, že samotní vodáci, kterých se má navrhovaná změna podle předkladatelů týkat, často převážejí na plavidlech osoby, které vyžadují zvýšenou ochranu, tedy především děti, ale také osoby se sníženou pohyblivostí. V případě plavby ve stavu podnapilosti či ovlivnění jinou návykovou látkou vystavují nebezpečí nejen sami sebe a případně i tyto osoby se zvýšenou ochranou, ale také další osoby, jako například osoby poskytující jim záchranu. Kromě toho jsou volnočasové vodácké aktivity v České republice provozovány nejen na tzv. „vodáckých úsecích“, ale také na řadě míst

s intenzivním plavebním provozem (např. úsek vodní cesty Vltava v Praze, úseky v blízkosti pláží na vodních nádržích Slapy a Orlický nebo Baťův kanál). Proto o společenské škodlivosti vedení nebo jiné činnosti související s plavbou pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek nemůže být podle vlády pochyb. Takové ovlivnění nepochybně ovlivňuje pozornost dotčené osoby a snižuje její schopnost správně vnímat a pohotově reagovat na vznikající situaci, čímž vede k vyššímu riziku nehody s možnými tragickými následky. Navrhovaná kritéria, tedy že má jít o plavidlo, které se neregistruje v plavebním rejstříku a nemá vlastní strojní pohon, toto riziko nijak zvlášť nesnižují.

3. Návrh je vadný, i pokud jde o použité pojmosloví. Formulace „malé plavidlo, které se nezapisuje do plavebního rejstříku“ není správná z legislativně technického ani věcného hlediska. Sousedství „plavební rejstřík“ je legislativní zkratkou zavedenou v § 9 odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona o vnitrozemské plavbě pro „plavební rejstřík České republiky“, do něhož se ovšem malá plavidla (definovaná v § 9 odst. 4 písm. b)) podle § 14 odst. 4 téhož zákona) nezapisují. Malá plavidla splňující podmínky podle § 15a odst. 3 zákona jsou zapisována do rejstříku malých plavidel, což je zcela jiná evidence. Žádné malé plavidlo se tedy do plavebního rejstříku nezapisuje. Odkazuje-li zákon o vnitrozemské plavbě na podmnožinu malých plavidel, která se nezapisují do rejstříku malých plavidel, používá přitom slovní spojení „malá plavidla nepodléhající evidenci podle tohoto zákona“, případně „malá plavidla nepodléhající evidenci v rejstříku malých plavidel“. Vláda upozorňuje, že pokud by byl poslanecký návrh zákona přijat v předložené podobě, nebylo by podle zákona o vnitrozemské plavbě nijak postižitelné, požíval-li by alkohol nebo jiné návykové látky např. vůdce rekreační plachetnice bez vlastního strojního pohonu s délkou až 20 m a libovolnou plochou plachet, což zřejmě významně přesahuje i záměr předkladatelů.
4. V předložené podobě navíc návrh vyjímá z odpovědnosti za přestupek podle § 43 odst. 3 písm. c) zákona o vnitrozemské plavbě pouze vůdce plavidla, nicméně výkon dalších činností souvisejících s plavbou pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky by nadále postižitelný i podle zákona o vnitrozemské plavbě byl. V případě dvojmístného kajaku by tak zcela paradoxně vůdce plavidla (kormidelník) mohl alkohol požívat a člen posádky (háček) nikoliv.
5. V návaznosti na uvedené vady návrhu lze také důvodové zprávě vytknout několik nepřesností a nedostatků svědčících o nedostatečném posouzení všech souvislostí a možných důsledků navrhované změny. Ze znění návrhu například vůbec nevyplývá, že by navrhovaná úprava dopadala pouze na volnočasové aktivity, a nikoliv na úkony,

na něž dopadají ustanovení zákoníku práce, jak se uvádí v důvodové zprávě. Navrhovaná změna by se zjevně týkala například i provozování vodní dopravy pro cizí potřeby, u něhož je pro vůdce plavidla stanoven požadavek zvláštní odborné způsobilosti. V obecné části důvodové zprávy se dále uvádí, že cílem je „zprostit zejména vodáky odpovědnosti za přešůpek týkající se požití alkoholu a tabákových výrobků, který je nyní sankcionován pokutou až do výše 100 000 Kč“, ačkoliv na užití tabákových výrobků předmětná skutková podstata nedopadá. Kromě toho z důvodové zprávy není vůbec patrné, jakou úvahou se předkladatelé řídili při vymezení plavidel, jejichž vůdci by neměli být sankcionováni za požívání alkoholu nebo jiných návykových látek.

6. Vláda v neposlední řadě upozorňuje, že rizik spojených s provozováním vodní turistiky a jiných volnočasových aktivit na vodních cestách pod vlivem alkoholu jsou si zjevně vědomi i zástupci řady zájmových organizací, které podporují projekt „Voda nebo alkohol?“, jako jsou např. Svaz vodáků České republiky, Český svaz kanoistů nebo spolek Junák – český skaut a nelze tak mít ani za to, že by předložený návrh reprezentoval většinový názor dotčené skupiny osob.